

LA SENYERA FEDERAL

Porta-veu de la Joventut Republicana Federal

Any II	REDACCIÓ: August, 14, baixos ADMINISTRACIÓ: Plassa Olózaga, 10, ent. No responem dels articles firmats.	Tarragona 2 de Febrer 1908	Preus de subscripció Catalunya y Nacions ibèriques, trimestre. 1'50 pts. Estranger..... 2'00 »	Nom. 18
--------	---	----------------------------	--	---------

LA EDUCACIÓ LAICA

Escola de 1.ª Ensenyansa

Robolledo, 4 baixos

Ensenyansa científica y racional. Clases especials de repàs, reforma de lletra y preparació pera la 2.ª ensenyansa.

S'admeten recomenats y externs

* * * * *

Notes setmanals

La llei de represió

Altres volta el parlament espanyol se ocupará del projecte de llei de represió del anarquisme y altres volta també tornarán a lliensar-se contra determinada escola o tendència les mes greus acusacions.

Els mestres de la paraula usarán, y potser abusarán també, d'ella, per portar als seus oients el convenciment de la necessitat de que dit projecte es converteixi en llei ab totes les sancions necessaries.

No faltarán tampoc homes de ciencia, esperits progressius que senyalin la magnitud del erro que significa fer recaure, sobre un partit ficat, la culpa de fets que no poden esser fills mes que, en últim cas, d'un moment d'obcecació o de perturbació mental per escassés de nutrició moral o material del individu que l'executa.

Y, tan si la llei s'aprova com si no s'aprova, es molt probable que'l terrorisme vaigi fent sa via y al esclat d'una bomba succeeixi el d'un altre.

Enteném nosaltres que no es ab lleis que mermin les garanties ciutadanes com se garanteix la vida dels ciutadans. Que les escolés públiques siguin verament públiques pera tots y montades ab tots els avenços compatibles ab la época; que'ls treballadors no tinga necessitat d'emigrar de llur patria per manca de treball y per excés de feina per trobarne y el terrorisme serà un record de air en lloc d'esser una realitat d'avui.

La reunió dels solidaris

El dia vintinou del prop-passat janer se reuniren a Madrid els diputats y senadors de Solidaritat catalana. La reunió fou curta y sens discrepancies que poguessin donar greix als enemics de la mateixa. Durá solsament una hora.

S'acordá mantenir la unió respecte de tots els extrems acordats en el programa del Tivoli, deixant ab llibertat a tots perque obrin ab arreglo a la seva manera de pensar en lo que no estiga inclós en l'esmentat programa.

Per aital acord queda al abir de cada hu d'ells apoyar o combatre el projecte de llei d'Administració local en lo que fa referencia al vot corporatiu. Y, sense

que aixó vulgui significar una censura, creiem nosaltres que, essent cuestió de vida o mort per Catalunya—especialment per la Catalunya radical y progressiva—la continuació del Sufragi universal directe, tal y com está avui establert o ampliantlo millor que restringintlo, la Solidaritat Catalana representada en les persones dels seus senadors y diputats ha suferit un erro, que pot ser de conseqüencies desastroses per Catalunya, al no fer cuestió catalana l'assumpte de la impugnació del vot corporatiu.

Som solidaris pel be general de Catalunya, pero recordém també que Catalunya es eminentment lliberal y ciutadana y que nosaltres som catalans y federales.

Del Mestre

Lecciones de controversia federalista

VI

Odian la federación casi todos nuestros políticos. Si mañana se la estableciera, dicen, no podríamos nombrar ni gobernadores de provincia, ni delegados de Hacienda, ni magistrados, ni jueces, ni inspectores de policía, ni la multitud de empleados que á las inmediatas órdenes de estos viven y medran. Para nuestros amigos y correligionarios no tendríamos sino las oficinas de los ministerios. Ahora se nos ha cerrado aún las de las Colonias, á donde mandábamos para que en breve tiempo se enriquecieran á los hombres de posición y sin fortuna que considerábamos peligrosos, y á todas las gentes de escasa monta que aquí temíamos que por su estupidez ó su mal nombre nos avergonzaran en el ejercicio de cualquier cargo.

Sin gobernadores de nuestra hechura, que á su vez tengan en su mano á los alcaldes de los pueblos, añaden, ¿por dónde podremos hacer sentir el peso de nuestra autoridad en todos los ámbitos de la Península? Gentes hoy desconocidas, que vendrán de regiones poco menos que independientes, cambiarán la índole de nuestras Cortes, comprometerán nuestro poder y sustituirán á los que por larga experiencia vienen llamados á regir á la República. Imposible ya ejercer una saludable presión en los comicios, presión sin la cual no puede Gobierno alguno procurarse una mayoría que asegure su existencia.

Es toda una revolución lo que los federales proponen, continúan diciendo; amenguaria el Estado; alteraría todo el orden existente, rompería la incompleta unidad á que hemos llegado á fuerza de siglos; nos expondría á dilaceraciones cien veces más deplorables que las que acabamos de sufrir en las aguas del Atlántico y el Pacífico.

¿Son de algún peso esas razones? A lo que se llama nuestra unidad llegamos por enlaces de príncipes ó por la fuerza de las armas. Sólo durante cuarenta años pudimos conseguir que formaran

parte de la Nación las regiones todas de la Península. Recabó Portugal en el siglo XII su independencia. é independiente sigue. En el siglo XVIII tomaron los ingleses el peñón de Gibraltar, y en el peñón continúan vigilando cautelosamente las puertas del Mediterraneo.

Si por nuestro sistema se hubiese regido la Nación, ¿habrían pensado los portugueses en separarse de nosotros? A la vez que Portugal se alzó Cataluña; se aquietó después de dos años de guerra con el restablecimiento de su autonomía. Por la autonomía de las regiones todas, es decir, por la federación, se habría alcanzado la unidad nacional más pronto y mejor que por el sistema unitario.

La unidad no es la uniformidad. Una sería España aunque fuese distinta la Constitución de cada una de sus regiones, siempre que corrieran á cargo del poder central los intereses nacionales. En el deslinde de estos intereses y los intereses regionales y en el respeto mutuo de los unos para con los otros está la suprema garantía de la unidad y el orden.

Dilaceraciones dentro de la Península no será difícil que las hubiera de seguirse y, sobre todo, de extremarse el actual régimen. En la decadencia y descomposición á que España ha venido, podría, en realidad, suceder que aspirasen á la independencia las regiones de mayor fuerza y vida, ansiosas de evitar que las gane y corroa la general gangrena. El más eficaz medio de evitarlo es la aplicación del federalismo.

Que el establecimiento de este sistema constituye toda una revolución ¿cómo negarlo? Precisamente porque la constituye lo consideramos ahora más que nunca oportuno y urgente. Lo demanda de imperiosa manera la corrección de los inveterados abusos y hediondos vicios que minan las presentes instituciones. No se alcanzará, no, por otro procedimiento, ni la libertad en las elecciones, ni la muerte del caciquismo, desarrollo de todas las fuerzas vivas y todos los gérmenes de riqueza que la Nación encierra. Es indispensable romper la cadena que va del ministro de la Gobernación al último recaudador de contribuciones, del ministro de Gracia y Justicia al último de los jueces municipales; indispensable de todo punto que el Poder central se vea privado de confiar la administración de las regiones y los Municipios á paniaguados y hambrientos.

Conviene no olvidar que aquí se hace con la administración de las provincias poco menos de lo que se ha hecho con la de las colonias, y unas mismas causas producen unos mismos efectos. ¿De nada nos ha de servir ni aún la más dolorosa experiencia?

F. PI Y MARGALL.

La conferencia del

Dr. Martí y Juliá

Atentament convidats pel President de la «Unió Democrática Nacionalista», asistirem el darrer diumenge a la conferencia que'l President de l'«Unió Catalanista» de Barcelona, Dr. En Domingo Martí y Juliá, doná en aquella societat.

La sala de la «Unió», avans de començar l'acte ja estava plena de gom a gom; la fama d'orador que té el Dr. Martí y Juliá, fou causa de que els autonomistes tarragonins que encara no l'havien sentit parlar en públic, estessin ab ánsia gran pera escoltarlo. Per xó hi acudí un nombre públic a la conferencia, compost en sa majoria per nacionalistes, catalanistes y federales.

El tema escullit pel conferenciant, era *Democracia Nacionalista*. Ab una oratoria eloqüent, pausada unes voltes, enérgica altres, aná desentrotllant el doctor Martí el tema, explicant ab una munió de detalls y d'admirables pensaments, lo que vol dir *Democracia*, el concepte en que se l'ha tingut, el en que se la té y el en que se l'ha de tenir. Aixís mateix explicá lo que vol dir *Nacionalisme*, glossant després els dos mots, pera aplicarlos al tema de la conferencia.

El Dr. Martí y Juliá es dels catalanistes convensuts y té molt de talent. Domina perfectament l'oratoria y sab fer comprendre an els que l'escolten les seves idees y 'ls seus pensaments. Sentim no haver pres cap nota de la seva magnífica oració, pera podernos explanar degudament. D'un sol punt de la doctrina per ell exposada aném a parlar, del que discrepém.

Nosaltres, els federales, compreném que la forma de govern s'ha d'exposar, s'ha de definir ahora que s'educa al poble per les modernes corrents del progrés. Els dos passos endavant els doném al mateix temps y així'ns estalviem l'estarne retrocedits d'un. Per aixó creiem de necessitat que'ls catalanistes y part dels nacionalistes declarin la forma de govern que volen, si una de les formes monárquiques o una de les republicanes. Nosaltres ho exposém clarament al dir que volém la República democrática federal. Y per aixó nosaltres, que som republicans, som també nacionalistes, perque regoneixém les Nacions formades per la Naturalesa y no pels homes.

La qüestió social la tractá'l conferenciant molt acertadament, aixís com també la federació, presentant com a mirall la República federal Suissa.

El nombrós públic escoltá molt atentament al Dr. Martí y Juliá, aplaudint moltes de les parrafades eloqüents y al final de la conferencia, que se'l va ovacionar y fou molt felicitat.

LA SENYERA FEDERAL també felicita a l'orador y li tributa un aplauso ben entusiasmista.

La campanya pel sufragi

L'últim diumenge se celebrà a Barcelona un grandios miting que resultà brillantíssim, l'últim dels de la sèrie que 'ls diputats de la esquerra catalana han celebrat triomfalment per les principals poblacions de Catalunya, en la impossibilitat de donar-ne un en cada poble. El Teatre del Tivoli fou testimoni de les aspiracions de la nostra terra, ja que 'l miting del diumenge va sé 'l resúm de tots els que s'han celebrat en pró del sufragi universal; fou l' epíleg de la brillantíssima campanya empresa pels defensors del dret de l'home.

La véu de la Catalunya que estima la llibertat serà portada al Parlament espanyol pels diputats de la esquerra catalana, no important que n'hi hagi de catalans també que no 'ls secundin. Catalunya sabrà recordar a uns y altres!

El poble català, capacitat y unanimitat, ha manifestat ja 'l seu pensament a favor d'un dels drets que se li vol arrebaçar, y no ha fet cas dels que volen prestar-se a fer el joc den Maura, inspirador del projecte d'Administració local. Bonic es el paper dels regionalistes de braset ab els súbdits de l'ex-emperador!

Visca 'l sufragi universal y 'ls seus defensors!

Més sobre viudetats

El nostre benivolgut amic y entusiasta socialista En Narcís Bas y Socías publicà en el popular setmanari *La Campana de Gràcia* un article que titula "Equitat y justícia" en el que després de massa afalagadores paraules envers nostre company de redacció En Pere Redón, que coralment agraim, se mostra disconforme en la supressió de les pensions de viudetats y també en la creació d'una *Caixa de retiros*, tal com va proposar nostre referit company a l'Ajuntament d'aquesta capital.

Creiem que 'l propòsit que guia al nostre correligionari Redón no ha sigut prou còmpres. Ell al proposar que les pensions de viudetats pagades pel Ajuntament fossin suprimides, en lo sucesiu, y substituïdes per una *Caixa de retiros*, volia senzillament treure de l'acció del Municipi lo que sincerament creu ha d'esser fill de l'iniciativa particular, encare que ben ajudada per l'oficial.

Una *Caixa de retiros* formada per tots els emplejats de l'Ajuntament, mitjansant una quota proporcional al sou que cada hù d'ells cobrés y subvencionada per la Corporació municipal, ja ab una quantitat fixa anyalment, ja deixant en profit de l'indicada *Caixa de retiros* els sous de les vacants que's produiguessin fins esser aquestes cobertes, creiem, repetim, que sense perjudicar a les famílies dels que en vida foren emplejats del Municipi, seria per aquest un gran benefici y alhora s'adaptaria millor aquesta reforma a les anhelades conviccions que professém els que militém en el partit federal.

Es aquest un problema que ja fa temps tenia d'haver sigut solucionat en tots els municipis d'Espanya; ja que no ho está es bó que s'en parli y que en un sentit o en altre se proposin reformes per'esser llealment discutides, fins que per tots s'accepti una solució que sense perjudicar gaire als interessos de l'Ajuntament pugui esser una ferma garantia per les viudes dels que en vida foren emplejats municipals.

Aixó sens perjudici de que estém plenament conformes ab les conclusions que fá el nostre referit amic Bas y Socías en l'aludit article de que lo millor fora: *que creixi el jornal de l'obrer, que augmenti la cultura, y ab una y altra cosa les possibilitats de la vida.*

Creiem que ab les explicacions donades y ab lo que acceptém de l'indicat amic no fora gens difícil arribar a una coral entente.

El nostre casal

La cosa pública, aquí a Catalunya, ha pres un aspecte hermosíssim.

La regeneració de tots els ciutadans s'ha escampat com sava bullenta d'un volcà en erupció.

Tots volém que s'ens respecti el dret d'esser homes.

Tots els nostres furs y lleis que fins ara havíem comportat, ab estoica calma, que s'anullessim, els trobém en falta; volém recuperarlos, volém gaudir vida de llibertat.

Les idees surten de la pensa dels homes d'enginy, ab tota la fermesa de la convicció.

La majoria dels ciutadans troben baix y mesquí tot lo que se separa de la ratlla de conducta del dret correlatiu de cada hù, envers el bé de Catalunya.

Tot respira progrés, avens, modernisme, mercés a la Solidaritat.

Per xó, el Partit Federal, en aquests temps de revolta deu portar sa bandera ben desplegada, que tothom pugui llegir el seu programa que tanca en son sí, l'essencia d'aquest volcà d'idees que bullen dintre Catalunya.

El nostre ideal, encare que vell, no put a ranci, perque té 'l vigor y la forsa de la joventut, ja que porta en un grau máxim, el benestar de totes les regions y de tots els pobles.

La nostra missió, no es complida, per ara no la podem dur a terme; pero arrepleguem tots baix nostra bandera, fem acopi de forses per quan arribi l' hora, fem surar el nostre ideal per damunt de tot, que 'l moment d' obrar pòtser s'apropa; entretant apuntalém els fonaments per quan convingui alsarlo, que hi capiga tothom en nostre casal!

J. JOVÉ.

Tàrragona, 28-1-908.

La banda de bastardia

Aquesta tarde han declarat davant del magistrat del Suprem, senyor Gullon, els senyors marques d'Altavilla, duc de Sexto, Moret y Melquiades Alvarez, citats pera aportar datos al plet de incoat pels germans Alfons y Ferran Sanz, fills de la célebre artista Elena Sanz.

Representava a la part demandant el lletrat senyor Ayuso, en substitució del señor Nogués.

L'ex-ministre senyor Cobian, lletrat de la Reial Casa, figurava a nom de contrari, preguntant al marquès d'Altavilla que manifestés si en vida de donya Isabel tingué coneixement de l'existencia de la demandant y que doná fonament a recórrer als tribunals.

L'interrogatori estava basat en lletres indubitades en que 'l marquès fa amplies declaracions sobre 'l particular, pero aquest diu que res sab ni recorda.

El duc de Sexto, que fou el confident d'Alfons XII, se presenta a declarar apòiat per servidors.

Diu que no sab res ni conegué mai als actuals demandants, y respecte a Elena Sanz, no tingué ab aquesta senyora ni tracte ni coneixement.

El senyor Moret ha estat citat per haver parlat d'aquest assumpte ab el advocat Mre. Labori, que representa 'ls drets dels germans Sanz.

Diu que 's limità a celebrar ab Mre. Labori tres o quatre entrevistes sobre extrems sense importancia, pero no descendí mai a detalls que podessin fonamentar una prova concreta.

Don Melquiades Alvarez, lletrat dels germans Sanz, diu que a propòsit del plet celebrà diverses conferencies ab el senyor Montero Rios, ab qui consultá detalls de procediment.

Afegeix que durant el temps que intervingué en l'assumpte rebé proposicions de transacció de la part demandada que rebutjà en absolut per petites.

—Vosté aconsellá als seus clients que anessin al plet y no a la pacífica transacció?—li preguntá 'l senyor Gullón.

—Permetim el magistrat; pero la meva dignitat professional m'impideix donar una resposta categòrica.

Estaven també citats a declarar, y no ho han fet per falta d'assistencia, els senyors Montero Rios, marquès de Borja, compte de Benalúa, Salmerón y Landa.

Declararen molt prompte, així com la reina, l'infanta Teresa y l'infant Carles, que confessaren en judici com a demandats davant el Suprem Tribunal, constituït al Palau, no fentho 'l rei perque en 8 de l'actual el Tribunal resolgué lo contrari, per creure que es incompatible la sobirania ab la confessió davant la justicia.

(De *El Poble Català*.)

Literaries

Tres Faules

I

Esbufegant i cansada
la locomotora deia:

—¿Com es que essent jo la força,
l'enginy debil me subjecta?

¿Com es que haig d'esser esclava
i anar ont els ralls me menen?

No só forta? Vui ser lliure!

J, fugint del camí recte,
volgué corré vers els camps,
i mig s'enfonzá en la terra;
i ella que esclava corria,
al ser lliure quedá presa.

La força sola no es lliure
i es suïcida la llicencia.

II

Dels seus lentes caigué un vidre
buscant un botanic herbes,
i damunt d'una formiga
quedá 'l vidre al caurer a terra.

Les formigues que passaven
s'aturaven am sorpresa
veient a una germana
de tant rara corpulencia;
i la petita formiga

dessota del vidre presa,
convertides en gegantes
les altres formigues veia.
Al mirar-ho, reia un savi
de la por d'elles i d'ella...

Vestida ab vidre d'augment
quanta i quanta gent passeja!

III

En l'immensitat del buid
i lluny, molt lluny de la terra,
reflectant la llum del sol,
trist caminava un cometa.

Per nostre món sospirava
que entre la foscuria veia.

—¿Com ho faré per que els homes
puguin saber ma existencia,

i m'apuntin en llurs llibres,
i em creguin esser profeta
de mort de reis, i de fam,
i de pestes y de guerres?—
Prompte vegé sos desitjos
i sa ambició satisfeta.

Per davant de nostre sol
passa, i una taca negra
va ser son cos, projec'ant-se
en la lluminosa esfera,
i el cometa al punt notaren
els astròlegs de la terra.

Mostrar-se tan sols fent taques
no sols ho fan els cometes.

JOAQUÍM M.ª BARTRINA.

**

Idili

A l'entranyable amic
En Bernabé Ferrer y
Martí.

Jo 'ls vaig contemplar ab molt de goig
an aquell parell d'aimants, desde 'l balcó
de la caseta del meu hort. En aquella
hora solemnia, al caient de la tarde,
l'hort y 'l caminal restaven solitaris,
llocs apròposit pera 'ls aimants, que
necessiten de la solitud pera comunicar-se
sos secrets, pera parlar de llurs amors.

La tarde, asserenada y fresquívola,
els arbres curulls de fruits y la verdor
del camp convidaven a gaudir de 'l
amor... a fruit les sensacions de Natura
y a enlairar 'l esperit per les serenes
regions de l'espai y oblidar la prosa de
de que está rublerta la vida.

Caminaven pausadament, com si con-
tessin els passos que donaven. Estaven
tan abstrats en sa conversació, que ni
s'adonaren de que hi hagués qui 'ls con-
templava.

Junts l'un de l'altre, els rostres com
imantats per llurs mirades de foc, con-
fonentse les d'ell, foll d'amor, ab les
d'ella, apassionada; les mans d'aquella
verge esclaves de les del seu aimant
quí, en un moment d'exaltació les hi va
besar frenèticament, fentli experimentar
una secreta sensació d'un plaer in-
conegut...

Se va sofocar y retirant ràpidament
ses mans de les d'ell, va llençar per to-
ta la planura de l'hort una mirada tími-
da, esporuguida... com si li dolgués que
algú hagués vist qu'ella s'havia deixat
besar per l'amo del seu cor!

Potser aquell era 'l primer bés d'amor
que rebia... potser al saborejar la dolzor
del primar contacte dels llavis del seu
aimant, ella no ho va apreciar en lo que
valia, perque després d'un petit dubte
intern, va acostarse, resolta, an ell y li
mormolá a cau d'orella uns mots im-
perceptibles, que feren florir en els lla-
vis de l'afortunat aimant un geste de
íntima satisfacció, qui agafant ab suau
tendresa'l caparró d'aquella verge som-
niadora, va estamparhi en ses enceses
galtes, vermelles com dues roselles, in-
contables besos d'amor, com a segell
que vinculava en un, dos cors que's
comprenién y s'aimaven.

S'endressaren novament una franca
mirada y extenentla a l'entorn, varen
adonarse de que 'l sol ja s'havia ama-
gat darrera les veines montanyes, dei-
xant sols el rastre en l'horitzó, ont hi
lluia una esmortuida claror gròguenca,
com la de les acalles d'una gran fo-
guera.

Y 'ls dos enamorats, aquell parell de
sers quals cors havien celebrat en plena
Natura l'epitalami d'una passió vera,
tornaren a caminar pausadament xi-
xuejant paraules que sols ells entenien
y deixant al seu darrera aquell tros de
terror testimoni mut de ses expansions
juvenivoles.

Jo 'ls vaig anar seguint ab la mirada

fins que van perdre 's per una giragon-sa del caminal. Y després que l'hort va quedar altra volta solitari, vaig tornar a mirar al lloc ont feia poc l'ocupava aquella parella y vaig volguer reconstruir en ma imaginació l'escena presenciada.

Y ho vaig lograr, pero no 'm resultava lo que volia, lo que ab tant de goig havia vist, ab tot y presentarse a ma imaginació els mateixos personatjes apassionats: y era perque en aquells moments, els enamorats de la meua fantasia no tenien vida, els hi mancava joventut!

A. RIBAS LLAGOSTERA.

Celebritats Mondials

Séneca

Envoltada ab una ombra fatídica d'inmoralitats que migren els raigs lluminosos de la seva sabiduria, se destaca entre 'ls genis de la Filosofia, el fill del *Reticor*, Lúcio Aneo Séneca. Nat a Córdoba el segon o tercer any de nostra era, fou portat pel seu pare a Roma, ont ab verdader carinyo estudià la eloqüència y la filosofia, adquirint molt prompte, mercès a sa aplicació, profons coneixements. Necessitant unir a la teoria la pràctica, comensà a viatjar per l'Assia, l'Egipte etc. Retornat a Roma sigué desterrat per ordre den Claudi, emperador de l'illa de Córcega, acusat pel delictu d'adulteri ab Júlia, filla de Germànic. Vuit anys durà el desterro y allí fou ont escribí les inmortalis pàgines *Consols a Helvia*, donant al poc temps a llum un altre llibre negació del primer intitulat *Consols a Políbio* y en el que Séneca fa abdicació dels seus ideals de moralista.

Aixecat son desterro tornà a Roma ont protegit per Agripina, segona muller de Claudi, se li confià l'educació den Nerón, al qui Séneca va pervertir induintlo en xorcés e indignes plaers. Potser an ell se deu la mort d'Agripina decretada pel miserable del seu fill, y dic aixó pel motiu que 'l mateix Séneca fou qui escribí la carta apologética del terrible parricidi, carta que 's llegí al Senat per ordre expressa den Nerón.

Al poc temps el mateix Nerón, horroritzat del seu crim, decretà la mort del seu Mestre, invitantlo a que 's matés. Séneca elegí la sangria solta, costum de aquells temps de llibertinatge y barbarie, morint tranquilament l'any 65.

El que hauria pogut ésser una gloria universal, morí rodejat d'una auriola de desprestigi y acompanyat de malediccions.

Ses obres formen una verdadera enciclopedia, sobressortint: *Consols a Helvia*; *Consols a Políbio*; *Consols a Marcia*; *Cartes a Lucilio*; y les célebres tragedies quins titols son: *Hérculs furios*, *Tiestes*, *La Tebaida* o *els Fenecis*, *Edipo*, *Octavia*, etc.

H.

Moviment federal

La Junta Administrativa del "Centre Federal" d'aquesta ciutat ha quedat constituída en la següent forma:

President, En Francesc Dalmau.
Vis-president, En Josep Guinovart.
Secretari, En A. Ribes Llagostera.
Vis-secretari, En Facundo Andreu.
Vocals: En Lluís Solé, En Josep Bonachí, En Jaume Nogués, En Maties Martin, y En Ramón Virgili.
L'esmentat Centre va acordar en la da-

rrera Junta general que l'idioma oficial de l'entitat fos el catalá.

El Comité local federalista ha quedat constituít en la forma següent:

President, En Carles Masdeu.
Vis-president, En Ignasi Valls.
Secretari, En Manel Bonachí.
Vocals, En Francesc Carreté, En Salvador Nogués y En Andreu Sans.

Plecs y esquinsades

Pel cel-obert.
—Bon dia, Cisqueeta.
—Bon dia tingui, Ramona.
—Sembla que l'ha fet enfadà el baillet.
He sentit com el renyava perque está tan enjogassat...

—Ai, angel de deu! Si a qui renyava era al meu home que no 's mou de la tertulia y sempre jugan, sempre jugan. No 's cregui, que ell no es dels mes desgraciats, com que porta una cosa que dona sort qu'en diuen la *cabecera*, sab?

—De tots modos crec quej algú hi deu sucà ab aixó, sinó no jugarien tant.
—No ho cregui, no mes pelen als de fora.
—Que potser no n'hi ha de dins?

—Mal home, mal espós, mal pare, aré de que farém mànegas?

—No t'apuris, dona; no diuen que *un clavo saca otro clavo*? Doncs *un monte saca otro monte*. Porta el vestit de boda a *treure taques* y en paus.

—Mal ànima!

Estém que la camisa en prou feines ens toca a la pell, y el cas no es pera menos. Figürinse que está anunciat per en breu l'aparición en el *estadio de la prensa de dos semanarios republicanos ORGANOS de los JOVENES BARBAROS de esta localidad y de la de Reus*.

Válgans sant Nin y sant Non y la verge de la Rocal!

Saber la *fatídica* nova y posarnos a tremolar tot ha estat una cosa.

Eills, els *rrrebelades* ab un *orga* en al prempsa?

Pobrets catalans, comensém a preparar les *costelles* per ferlos hi passar la *gana* endarrerida que porten d'entrar en la *lid*.

També sens diu que'l director d'un dels setmanaris serà l'ex-héroo Mr. Jean Spill.

No el coneixen? Es un pobre home que té'l pador replé de paraules tècniques y per compéndrel precisa tindre a la mà el diccionari de Roque Barcia y ab tot y aixó, un encare es queda dejú. Si no ens equivoquem es deixeble del *Catastrófic* barceloni.

Els setmanaris seguirán les corrents modernes del bell parlar lerruc-xino y ab aital motiu en les aules de *El Progreso* se donen lliçons als seus redactors puig alló de: *Salamandras*, *Castrados*, *Renacuajos*, etc., etc., es molt antic.

El nostre *D. Papitu* vetlla molt per Tarragona y per la seva prosperitat.

Cada setmana, o al menys moltes d'elles, li recordem al Sr. Arcalde l'estat tristíssim en que's troben els carrers del port, y li preguem el seu arreglo. Y el Sr. Arcalde, atinent els nostres precs, ara farà arreglar la Plassa del Progrés, pero no perque sigui convenient pera'l trànsit de carruatjes, sino perque pel Mars vinent s'hi ha de celebrar un concurs d'un joc nou que's diu *Diabolo*.

Diabolo, diabolo! Qu'està per jocs, don *Papitu*.

Es cert que a la junta d'una entitat republicana d'aquesta ciutat hi figura un individu que no vol LA SENYERA FEDERAL perque es solidaria y en cambi s'anuncia a *La Reconquista*?

Esperém la resposta.

En el Senat, un senyor lliberal a lo Moret, va tenir l'atreuiment de dirli al Govern conservador den Maura: que aquest no fa mes que presentar projectes que amenassen la llibertat.

Ja te raó, ja, 'l senador Sr. Sanchez Mora, autor de les anteriors paraules. Pero's veu que no té memoria, puig a Catalunya tothom recorda que 'l partit lliberal den Moret fou el que 'ns regalà la llei de Jurisdiccions.

Y encare gosen a parlar de defensar la llibertat aquells que'ns ne la van privar?

Llegim: Manila.

El frare Pérez ha estat sentenciat a 17 anys de presiri per promoure un avalot antiprotestant que ocasionà un mort.

Els principals agitadors de la Revolució iniciada en el regne Lusità han emigrat a Espanya. La cosa está que bull y s'apropen greus aconteixements.

«Cuando las barbas del vecino, etc. etc.»

Pels cantóns de nostra ciutat hem vist ficat un band de l'Arcaldia convidant al poble—deu esser sols al católic—al solemne Te-Deum, que's celebrará avui en nostra seu, ab motiu del centenari den Jaume I.

Si totes les demés festes que's farán per dit aniversari son com aquesta *apaga y vamonos*.

Es a dir no, *enciende y vamonos* haurém de dir perque tot se'n anirà en cera.

Solts y noves

AVÍS D'ADMINISTRACIÓ

Se prega als nostres suscriptors, de fora la provincia y dels pobles aon no hi haja passat el cobrador, se prenguin la molestia de remetrens l'import de les suscripcions en sagells de correu.

El primer ball de Carnestoltes celebrat el passat diumenge per la nit en el «Centre Federal» resultà lluidíssim.

En el que se celebrará aquesta nit sabem hi concorreran quiscunes màscars.

Nostre estimat amic y correligionari En Josep Brú Bordas se troba bastant millorat de la gran malaltia que fa algun temps al reté al lit.

Celebrem la millora desitjantli en breu un complet restabliment.

Senyor Governador: No passa dia sens qu'algun pacífic ciutadà es vegi atracat, y fins l'hora present no sabem que s'hagin descobert als autors d'aitals fetxories.

Precisa, doncs, que s'extremi la vigilancia retornant la tranquilitat al poble de Tarragona.

El diari madrileny *Espanya Nueva* va ser denunciat per cantar massa clares les veritats. El val-nt diari den Soriano, que no es aquesta la primera vegada que's troba en aquest cas, seguirà com sempre dient lo que no deu haver de dir, segons parer d'alguns.

La nostra enhorabona al simpàtic periòdic.

Se troba ja millorat de l'accident de que fou víctima'l nostre bon amic En Josep Masdeu, ex-president del Comité Federal de aquesta ciutat.

Es ab molt de gust que ho consignem, y esperém vènerel promptament restablert del tot.

Sr. Arcalde: Podria dirnos a títol de qué, un comerciant del carrer d'Orosio deix dia y nit al mitj del carrer uns bocois que poden astarhi divinement, en aquestos temps, per amagarshi qualsevol atracador dels que arre corren?

El proper diumenge tindrà lloc en el «Ateneu de Tarragona» un gran concert de piano a càrrec del nostre jove país y amic En Josep Sentís, qui avans d'anarsen a París a continuar els estudis ha volgut donarse a coneixer del públic de son poble natal.

En el número pròxim publicarem el programa, no dubtant se veurá aquella nit en extrem concurregut el teatre del «Ateneu de Tarragona».

Han visitat la nostra Redacció els següents periòdics y revistes: *Nacionalitat Catalana* de Barcelona; *Heraldo de Crevillente*; *Renaixement*, de Valencia y el *Boletín de la Federación de Asociaciones del Arzobispado de Tarragona para la acción y defensa social*.

Queda establert el cambi ab tots ells.

En el passat nombre 'ns passaren quiscunes errades d'impremta en el article *Sava cultural* de nostre bon amic En Ramón de P. Martorell, que creiem haurá subsanat el bon criteri de nostres llegidors.

En l'Ateneu Enciclopedic Popular de Barcelona ha donat una conferencia aquesta setmana nostre amic el jove nacionalista En A. Rovira Virgili, redactor de *El Poble Catalá* y *La Revolta*.

El dimars de la passada setmana morí a Vallbona la senyora Teresa Marimón esposa de nostre particular amic el regidor republicà En Antoni Miró.

Acompanyem a la seva apreciable familia en el sentiment que l'embarga.

Nostre estimat company En Ramón Cavallé se troba ausent per assumptes de negoci.

Llibres y Revistes

Flores Cordiales.—En son darrer numero porta el retrar de Pepita Sevilla, victima dels arrebatos amorosos de un miner.—Una neboda de Pío X, contratada en el teatro de la Opera de París (fotografia e informació). Articles, poesias y abundants grabads de Dionis Pérez, Gabaldón, Bermúdez de Castro, Doz de la Rosa, El bachiller Corchuelo, Eduard, de Ory, Josep Rodao, Gonzalo de Quirós, etc. etc. per quinze céntims.

Ademes les caricatures de Moya, Ortega Munilla, Sacristán y Gasset, de la Societat Editorial de Espanya ab graciosissims sonets de Carles Miranda.

Macbeth.—El volúm 74 de la Biblioteca Popular de *L'Avenc* conté una bella traducció, d'En Cebrià de Montoliu, del hermosissim drama de Shakespeare. Inútil fer l'elogi d'un autor qual fama ha traspasat les fronteres y ha omplert el mon ab la gloria de son nom. Es precis llegirlo para ferse càrrec de ses belleses, tota critica del mateix resulta pàlida devant la realitat de l'obra del gran dramaturg.

Perpetuines.—Colecció de treballs inédits del nostre malográt poeta realista, gloria de les lletres catalanes En Joaquim M.ª Bartrina. Forma el volúm 75 de la anteriorment esmentada Biblioteca.

En altre lloc d'aquest nombre publiquem una de les poesies, escullida al etzar, qu'es una bella mostra de la potencia creadora y vigorosa del poeta reusenc.

Recomanem a tots sa adquisició.

GRAN CRIADERO DE CEPES AMERICANS

— DE —
BRÚ Y PEREZ (S. en C.)

Ceps robustos, de grans arrels y primera qualitat.

Preus molt econòmics.
Carretera de Castelló (Quatre carreteres)
TARRAGONA.

BODEGA VINÍCOLA

DE
DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, País y generosos a preus módics.
Únic dipòsit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de Xerez Sanchez Romate, els quals s'expediran a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Teléfono nom. 67.

3, S. Agusti, 3.—Tarragona

PALLEJÁ FOTOGRAF

UNIÓ, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construït expròfés pera fotografia

Reproduccions, ampliacions, postals, etc. y tota mena de treballs pels procediments moderns més perfeccionats.

LA JOYA DEL CENTRO

DE
JOSEP RIOLA

22, Rambla de Castelar, 22.—TARRAGONA

Vins de taula, Priorats, Rancis y Generosos.— Oli pur de oliva.— Gran assortit d'ampolles de licors y aguardents de superior qualitat a preus molt econòmics. Xampany desde 3 a 10 pessetes l'ampolla.

SE SERVEIX A DOMICILI

GRAN FÀBRICA DE CALSAT

PERA PÀRVULS

DE
CAVALLÉ Y MARQUÈS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94.—TARRAGONA

AIGUES Y SALS DE MEDIANA DE ARAGÓN

Aigua mineral-natural purgant.— Pren de la ampolla 1 pesseta.
Sals naturals purgants, depuratives, diuretiques, aperitives, lacsantes, obtingudes per evaporació espontània de l'Aigua de Mediana de Aragón.— Preu del frasc 2 pessetes.

Capseta Ideal La millor purga a l'alcanes de tothom.— Cada capseta conté 25 grans de Sals Naturals, Purgants de Mediana de Aragón; dosis més que suficient pera una purga: Preu 25 cèntims la capseta.

Sals Naturals perfumades al Thymol pera loció y bany. Sulfatades-sòdiques, obtingudes per evaporació espontània de l'Aigua de Mediana de Aragón.

Pots de 1/2 kilo, 3'50 pessetes; 1 kilo, 6 pessetes

Barrils pera 3 banys, 12 ptes.; 5 banys, 15 ptes.; 7 banys, 18 ptes.

Tolietto íntimo de les senyores. Irrigacions vaginales y rentats vulvars ab la solució de les Sals Thymolades, son lo mellor remey y més eficaç desinfectant pera prevenir y curar les afeccions de l'aparell genital femení.

CAPSETA SALUS contenint 6 paquets pera 6 irrigacions, 1 pesseta.

Sals del Pilar pera preparar la més estomacal y econòmica Aigua de Taula. Sens rival en les afeccions del paidor, fetge, ronyons y ventrell. Caixa de 10 paquets pera 10 litres d'aigua: 1 pesseta.

Únic dipòsit en aquesta provincia: P. REDON. Plassa d'Olozaga, 10, entressol,
TARRAGONA

PASTISSERIA Y COLMAT SARAH BERNHARTD

DE
LLUIS RIOLA

Gran laboratori de rebosteria y tota classe de pastells pera bodes, bateigs, etc.— Complert, assortit en capsetes especials pera bombons.— Objectes de luxe, xampany vins y licors del país y de l'extranger.

Sant Agusti, 19.—Tarragona

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopèdics (trencats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que n' saben construir. Costa molt col·locar un braguer, pero mes encare saberlo construir, puig avans de col·locarlo ha es indispensable saberlo construir perque sense la ciencia y practica de construcció mal se pot adquirir la de col·locació.

No us deixeu atraure per aqueixos aplicadors de braguers que desconeixen per complert llur construcció, anuncien la radical curació de les hernies o trencadures.

EL BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sistema Montserrat, es el mes practic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebels que siguin.

Grans existències de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies congènites o de l'infancia y tot lo que s' refereix a Cirugia y Ortopedia.

Casa Montserrat, Unió, 34.—Tarragona

¡Prou sordera!

Sorolls y derrames de les orelles.—L'acció de l'AUDIPHONE invisible. Innombrables cures.

El descobriment de l'AUDIPHONE invisible pera la curació de la sordera, dels sorolls y remors de les orelles, que a Fransa y a l'extranger ha causat la mes gran emoció, el periòdic *La Médecine des Sens* la descriu magistralment y la nova edició ilustrada que acaba de sortir, deu posseir-la tothom.

Dels importants articles publicats per aquell periòdic, sobresurt especialment: «Estudi erudit dels sentits de l'oido y ls seus orgues».

L'origen y l'exposició de l'AUDIPHONE INVISIBLE; modo de funcionar y son empleu; acció curativa en les afeccions de l'oido.

COM S' ESDEVÉ SORD: correlació inevitable entre la gola, el nas y les orelles; *varies causes de la sordera*, etc.

Un estudi científic de l'anatomia fisiològica de l'orella donant l'exacte funcionament de l'orgue auditiu, etc.

D'ont provenen els remors, els rodaments de cap els derrames de les orelles, etc.

En fi: baix el títol de *Tribuna de les cures*, un grapat d'observacions curioses, de explicacions conmovedores, triades de les mes interessants cures y les mes recents relatives a la sordera, als remors, derrames d'orelles.

Ab el fi de propagar les excelències de l'AUDIPHONE invisible y del procediment de l'Institut de la Sordera, cada dia

SE REPARTEIX GRATUITAMENT

el periòdic *La Médecine des Sens*. Els lectors qu'encare no l'hagin rebut, se'ls prega 'l demanin desseguida al Director de l'Institut de la Sordera, 19, rue de la Pépinière, Paris. *La Médecine des Sens* se'ls hi enviarà franc y sense cap gasto. Consultes, tots els dies de les 10 a les 12 del matí y de les 3 a les 5 de la tarde.

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y COMPANYIA Societat en comandita

SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilles, Almeria, Málaga, Cádiz, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeu, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastiá, Bayona y Burdeos.

Servei ràpid eventual pera l'Nort d'Espanya, ab escala en els ports de

Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao.

S'admet càrrega y passatger a preus reduïts.

Sortirà d'aquets port el pròxim dijous el magnific vapor espanyol

Cabo San Sebastián

de 2.500 tonelades, capità En E. Echave. Admetent càrrega y passatgers pera ls esmentats ports.

Consignatari a Tarragona:

En **MARIÁN PERES**

CARNICERIA

DE

JOSEP RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell.

Se serveixen tota classe d'encàrrecs y provisions.

Cos del Bou, nom. 12.—TARRAGONA